

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/118/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010859
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010859.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 3.6.2022 č. k. 5PP/87/2022-44, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27.9.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 3.6.2022 č. k. 5PP/87/2022-44 rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 ods. 3 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. X.XX.XXXX v C. D. t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1T/39/2019 zo dňa 15.3.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Dunajská Streda o neosvedčení v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia sp. zn. 1T/39/2019 zo dňa 16.6.2021.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil tým, že prvostupňový súd neuviedol, prečo považuje prvú materiálnu podmienku iba za čiastočne splnenú, nakoľko hodnotenia riaditeľa je priaznivé a odporučil ho podmiennečne prepustiť s dohľadom. Je toho názoru, že prvá aj druhá materiálna podmienka spolu neoddeliteľne súvisia a ak je naplnená prvá, tak je nutné nahliadať aj na vyhodnotenie naplnenia druhej materiálnej podmienky. Podľa jeho názoru súdy nemôžu prihliadať len nato, že sa už v minulosti dopustil trestnej činnosti. Záverom dodal, že súd sa nezaoberal vôbec tým, že má zabezpečenú prácu pre prípad podmiennečného prepustenia. Žiada aby sťažnostný súd napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, že ho podmiennečne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody s primeranými povinnosťami a obmedzeniami.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmiennečné prepustenie, ale prvú materiálnu podmienku splnil iba čiastočne a druhú materiálnu podmienku nespĺnil úplne.

V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že v prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že počas výkonu trestu bolo správanie a vystupovanie odsúdeného na veľmi dobrej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje. Disciplinárne odmenený bol dvakrát, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený bol umiestnený do oddielu s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Odsúdený je od 3.8.2021 pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom- kuchyňa odsúdených, kde si pracovné povinnosti plní zodpovedne, k spokojnosti nadriadených. Pracovná morálka je na požadovanej úrovni. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní. Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že napriek skutočnosti, že odsúdený sa v podmienkach výkonu trestu dokáže správať na požadovanej úrovni, vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť nie je možné zaručiť, že po prípadnom prepustení povedie riadny život. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie.

Pri hodnotení druhej materiálnej podmienky, súd prvého stupňa konštatoval, že táto nie je splnená a to s poukazom na resocializačnú prognózu a obsah registra trestov, kde má odsúdený evidovaných doposiaľ 12 záznamov. Z obsahu registra trestov vyplýva, že odsúdenému boli v prevažnej miere ukladané nepodmiennečné tresty odňatia slobody, okrem toho aj tresty odňatia slobody s podmiennečným odkladom so skúšobnou dobou, avšak ani tento druh trestov nemal vplyv na zmenu správania odsúdeného a ďalšie páchanie trestnej činnosti. Prvostupňový súd poukázal aj na skutočnosť, že odsúdenému bol trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 15.03.2019 sp. zn. 1T/39/2019 uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmiennečným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky. Napriek hrozbe ďalšieho nepodmiennečného trestu odňatia slobody, odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život a dopustil sa ďalšieho trestného činu, za ktorý mu bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/40/2020 zo dňa 02.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava sp. zn. 5To/70/2020 zo dňa 19.11.2020 uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Nakoľko sa odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu dopustil trestnej činnosti, Okresný súd Dunajská Streda uznesením zo dňa 16.06.2021 sp. zn. 1T/39/2019 odsúdeného neosvedčil v skúšobnej dobe a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 1 rok. Na základe vyššie uvedených skutočností je nutné konštatovať, že hoci mal odsúdený možnosť niekoľkokrát viesť riadny život nielen v skúšobných dobách podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, ale aj v budúcnosti, túto možnosť nevyužil, z doposiaľ uložených trestov sa nepoučil a opakovane sa dopúšťal ďalších trestných činov. S poukazom na kriminálnu minulosť odsúdeného nie je možné zaručiť, že po podmiennečnom prepustení bude viesť riadny a usporiadaný život.

Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku úplne nespĺnil. K jeho odôvodneniu ešte sťažnostný súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku.

Z hodnotenia odsúdeného nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by preukazovali polepšenie odsúdeného vo výkone trestu. Aj napriek tomu, že súčasné správanie odsúdeného je na veľmi dobrej úrovni a bezproblémové a boli mu uložené dve disciplinárne odmeny, nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. U odsúdeného teda možno konštatovať, že sa v podstate adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako

samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, čo ale nemožno považovať za prejav jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu. Na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmienené prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený sa vplyvom výkonu trestu odňatia slobody polepšil a na slobode povedie riadny život.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu, na ktorý bez potreby jeho opakovania odkazuje.

Sťažnostný súd považuje za potrebné k nesplneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

Je preto správny postup prvostupňového súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Sťažnostný súd konštatuje, že opakované páchanie rôznej trestnej činnosti (12 krát súdne trestaný), svedčí o tom, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primálo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdený už opakovane vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, opakovane sa voči nemu uplatnil aj inštitút podmieneného odsúdenia, čím mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Niet prečo sa potom domnievať, že ďalšie podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní už svoj zákonom sledovaný účel, nakoľko je nanajvýš zrejmé, že odsúdeného doposiaľ nič nedokázalo motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony.

Vzhľadom na osobu odsúdeného ako mnohonásobného recidivistu s výraznými kriminálnymi sklonmi je možné v jeho prípade vidieť vysoké riziko v prognóze zlyhania. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

Sťažnostné námietky vyhodnotil sťažnostný súd za nedôvodné, nakoľko považoval odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia za správne a logické, vychádzajúce z celkového komplexného hodnotenia osoby odsúdeného ako aj jeho resocializačnej prognózy. Krajský súd dodáva, že zjavné kriminálne sklony odsúdeného počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Odsúdeného od páchania trestnej činnosti neodradila ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienených odsúdeniach. Možno konštatovať, že odsúdený sa svojím správaním len adaptuje na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a v prípade nedodržiavania stanovenej ústavného poriadku sa vystavuje hrozbe uloženia disciplinárneho potrestania.

Krajský súd záverom dodáva, že síce podľa hodnotenia riaditeľa ústavu odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil jeho podmienené prepustenie s dohľadom, avšak považuje za nevyhnutné uviesť, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je v žiadnom prípade viazaný uvádzaným záverom a odporúčaním riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody v podávaných hodnoteniach, pričom len súd je kompetentný posudzovať splnenie zákonných podmienok pre podmienené prepustenie odsúdenej osoby z výkonu trestu odňatia slobody. Rovnako sľúbené zamestnanie nie je relevantným dôvodom na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.